

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

TUSSEN HEMEL EN AARDE

Een toneelspel in twee bedrijven

door

1880
René Degreeef

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2015

Nr.3265

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste NEGEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier 'Aanvraag tot opvoering'. Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen. Het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) aan Toneelfonds J. Janssens worden bezorgd of digitaal worden ingediend via www.toneelfonds.be → opvoering.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt men dan van Toneelfonds J. Janssens de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten.

Iedereen die een 'Aanvraag tot opvoering' indient wordt verondersteld de 'algemene voorwaarden aanvraag opvoering' (zoals ze vermeld staan op onze website) te kennen en te aanvaarden.

(Indien u geen toegang tot internet hebt, gelieve ons dit te melden. Dan sturen wij u graag per post een exemplaar van deze algemene voorwaarden.)

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING!

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *TUSSEN HEMEL EN AARDE* op te voeren moet de naam van auteur *RENE DEGREEF* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2015/0220/013
ISBN 978-90-385-13416

© 2015 Toneelfonds J. Janssens/René Degreef
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(6 dames – 3 heren)

RENATE, 37 jaar, dokter. functioneel maatpak

JEANNE, draagt een tuniek in wit en rood

MAGDA, 37 jaar, vrijetijdskledij

NELLY, 35 jaar, sportieve kledij

MATÉ, 37 jaar, clochard

JOSETTE, 33 jaar, strakke jurk in één kleur

FRANK, 28 jaar, jeans en T-shirt

ALEXIS, 40 jaar, strak mantelpak met klasse

TOM, 38 jaar, jeans en hemd

DECOR

zeven draaistoelen in zeven verschillende kleuren; de kleuren van de regenboog.

1880

EERSTE BEDRIJF

(De scène is donker, men hoort het geluid van een ongeval, krijsende remmen, een klap, geschreeuw en sirenes die langzaamaan in volume afnemen. Een spot wordt gericht op een vrouw midden op het toneel. Ze ligt te kreunen en kruipt dan enigszins verward recht.)

(afwisselend een mannelijke en vrouwelijke stem, op vriendelijke en zachte toon)

STEM : Mag ik een naam?

RENATE : *(verward en draait rond om herkomst stem te vinden)* Wablief?

STEM : Ik zou graag een naam weten.

RENATE : Wat naam? Mijn naam? Dat is Renate.

STEM : Neen, jouw naam weet ik. Een andere naam graag.

RENATE : Zomaar een naam?

STEM : Ja, zomaar een naam.

RENATE : Is Jeanne goed? Of Marie? Isabel? Katrien? Constance?

STEM : Kies zelf.

RENATE : *(haalt schouders op)* Jeanne dan maar.

STEM : Jeanne is goed.

RENATE : *(wordt moedig)* En wie bent u? En waar ben ik? *(ineens kwaad)* En hoe kom ik hier verdorie?

JEANNE : *(verschijnt achter haar in de spot)* Maak toch niet zoveel lawaai zeg.

RENATE : *(rent verschrikt weg)* Waah.

(volle licht op de scène)

JEANNE : Kan het wat stiller, ja? Zoveel lawaai voor niks.

RENATE : *(met bibberende stem)* We... we... wie bent u?

JEANNE : *(hoofse buiging)* Je me présente: Jeanne d'Arc, symbool van Frankrijk,

begeleidster van koning Karel VII, bijgenaamd -afhankelijk van tot welk kamp je behoort natuurlijk- de maagd van Orleans volgens de Fransen of een heks volgens de Engelsen.

RENATE : Dat kan niet?

JEANNE : En waarom niet?

RENATE : jij.... jij bent al meer dan 500 jaar dood.

JEANNE : Ja en dan? Je hebt toch naar mij gevraagd?

RENATE : Neen. Dat heb ik niet.

JEANNE : Toch wel.

RENATE : Neen. Luister. Iemand heeft mij gevraagd een naam te noemen. Dat is alles.

JEANNE : En toen heb je...

RENATE : Jeanne gezegd.

JEANNE : Et voila. Hier ben ik.

RENATE : En waarom juist jij, Jeanne D'Arc, en niet een andere Jeanne zoals Jeanne Panne of Roste Jeanne of Jeanne Dupré?

JEANNE : Dat weet ik niet.

RENATE : Hoe, je weet het niet? Wie beslist dat dan?

JEANNE : Dat weet ik ook niet. Ergens hierboven (*wijst naar boven*) klinkt een gefluister en dan ..

RENATE : En dan wat?

JEANNE : Dan wordt er iemand gematerialiseerd. En nu was het mijn beurt blijkbaar.

RENATE : Maar.... maar jij bent toch echt dood.

JEANNE : Ja. En?

RENATE : (*angstig*) Ben ik dan ook dood?

JEANNE : (*onverschillig*) Neen.

RENATE : (*hoopvol*) Dan leef ik nog?

JEANNE : (*schommelbeweging met hand*) Min of meer.

RENATE : (*verveeld*) Hoezo? Min of meer?

JEANNE : Je zit er zo ergens tussenin.

RENATE : Hoe tussenin. Waar tussenin? Tussen slapen en ontwaken? Tussen licht en donker? (*bang*) Tussen leven en dood?

JEANNE : Ja, dat is het. Tussen leven en dood.

RENATE : En hoe kom ik dan hier?

JEANNE : Weet je dan niet wat er gebeurd is?

RENATE : Wel, het laatste dat ik weet is dat ik in mijn auto in een file stond op de grote ring rond Brussel. En plots kreeg ik achteraan een enorme duw en ...

JEANNE : En?

RENATE : Niks meer. En dan werd ik hier wakker. Hoewel ik me begin af te vragen of ik dat wel wakker mag noemen.

JEANNE : Wel luister. Je zat geplet tussen twee zware wagens.

RENATE : Ja, voor mij stond een camion maar achter mij....

JEANNE : Achteraan is er een wagen, een camion noemen ze dat nu zeker, zonder remmen erin gevlogen en jij bent in gebrekkige toestand er uit gehaald en overgebracht naar een lazaret.

RENATE : Naar wat?

JEANNE : Een lazaret...

RENATE : Een lazaret?

JEANNE : Je weet wel ? Zo'n tent of barak waar ze mensen tijdens de veldslag oplappen, benen en of armen amputeren of bij de ergste gevallen de nekslag geven.

RENATE : De nekslag geven?

JEANNE : Ken je dat niet?

RENATE : Nooit van gehoord.

JEANNE : *(doet hierbij de nodige bewegingen)* Wel, bij zeer zwaar gewonden tijdens een veldslag neem je een beitel en hamer, je plaatst de beitel achteraan in de nek van de gewonde en dan een tik van hamer op de beitel en... *(doet slaande beweging)* hij is dood. Simpel, hé?

RENATE : Maar voor mij...

JEANNE : Nog steeds de lazaret...

RENATE : Een hospitaal of kliniek dus.

JEANNE : Ach ja. Nu heet dat hospitaal.

RENATE : Dus ik ben onderweg naar een kliniek?

JEANNE : *(kijkt in de zaal)* Ja, ze zijn praktisch aangekomen.

RENATE : En wat doe ik hier dan?

JEANNE : Beslissen. Keuzes maken.

RENATE : Over wat beslissen? Kiezen voor, over tussen wat?

JEANNE : Over leven of sterven, tiens.

RENATE : En dat is het?

JEANNE : Ja, dat is het. Simpel, hé?

RENATE : En wie beslist over mijn leven en dood? (*wijst naar haar*) Jij?

JEANNE : Neen, ik zeker niet. (*wijst naar Renate*) Jij.

RENATE : Ik?

JEANNE : Ja, jij.

RENATE : Dan is de keuze rap gemaakt: (*roept en gaat rond*) Ik wil leven. Leven.
Leven.

JEANNE : Ja, ja, dat kan. (*neemt Renate bij de arm en brengt haar naar het midden
vooraan*) Maar eerst moet je toch nog wat momenten herbeleven, situaties
bekijken, gevolgen van je daden overzien. Confrontaties aangaan en
dergelijke....

RENATE : Welke momenten? Situaties? Confrontaties? Gevolgen?

JEANNE : Sleutelmomenten in je leven, tiens.

RENATE : En hoe gaat dat gebeuren? (*lacht*) Eventjes terug in de tijd zeker zoals het
radioprogramma de prehistorie? En af en toe een muziekje....

JEANNE : Bij wijze van spreken, daar komt het op neer. Maar dan zonder muziek.

RENATE : Laat me niet lachen.

JEANNE : Zie je mij lachen?

RENATE : (*bekijkt haar*) Neen, niet echt. (*nieuwsgierig*) Heb jij dat ook moeten doen?

JEANNE : Wat?

RENATE : Dat herbeleven van sleutelmomenten?

JEANNE : Neen, dat niet nee. Mijn sleutelmomenten waren nogal duidelijk.

RENATE : Ja?

JEANNE : Ken je mijn levensverhaal dan niet?

RENATE : Niet al te goed. Ik ben geen Française, hé.

JEANNE : (*zucht*) Allee. In 't kort samengevat: opdracht van bovenaf (*wijst naar boven*)
om een leger op de been te brengen en de Engelsen te verslaan. Ten tweede de
Franse koning een rijk te schenken en ten derde sterven op de brandstapel.

Duidelijk?

RENATE : Die eerste twee lijken me nog leuk maar dat derde moment....

JEANNE : En er was dan ook nog twijfel over vierendelen, onthoofden of verdrinken.

RENATE : Leuk hoor.

JEANNE : Maar door de beschuldiging van hekserij werd het uiteindelijk de brandstapel. Ze noemden het een erg verhitte discussie. Vooral toen het ging om mijn vrouwelijkheid.

RENATE : Over je vrouwelijkheid? *(bekijkt haar grondig)* Volgens mij zie je er mooi vrouwelijk uit.

JEANNE : Merci. Maar met een harnas was dat wel wat moeilijker om te zien.

RENATE : Dat kan ik geloven..

JEANNE : En op de brandstapel moesten ze toch zeker zijn dat ik een vrouw en een heks was.

RENATE : En?

JEANNE : Wel, toen ik al zowat half verbrand was hebben ze de boel effe stilgelegd en gecontroleerd of ik een vrouw was.

RENATE : *(verbijsterd)* Wablief?

JEANNE : En daarna hebben ze het vuur terug aangestoken met vers stro. Het moest ineens sneller gaan, want het begon te regenen.

RENATE : En je mening hebben ze waarschijnlijk niet gevraagd?

JEANNE : Niet echt, nee. Ze waren al content dat ze van mij af waren. Politiek gezien liep ik een beetje teveel in de weg. *(legt hand op Renates schouder)* Maar we hebben het nu over jou.

RENATE : En ik heb wel zulke bepalende momenten?

JEANNE : *(wijst rond haar)* Zie je die stoelen?

RENATE : Ja, en?

JEANNE : Wel. Elke stoel is zo'n sleutelmoment. Hij symboliseert een situatie of belevens of persoon of eender wat die een bepalende rol in je leven heeft gespeeld of nog speelt. Het is nu aan jou om daaruit een keuze te maken.

RENATE : En hoe doe ik dat?

JEANNE : Simpel. Je wijst naar een stoel en via de persoon die tevoorschijn komt ontdek je de situatie. De rest volgt vanzelf...

RENATE : (*protesteert*) Ja maar..

JEANNE : (*sussend*) Doe maar. Je zal wel zien.

RENATE : En wat is jouw rol hierbij?

JEANNE : Ik ben je begeleidster.

RENATE : Begeleidster? Voor wat? Naar wat? Of... (*bang aarzelend*)

JEANNE : Of... wat?

RENATE : Of... (*moedig*) .... ben ik zoals jij.... op weg naar de brandstapel?

JEANNE : Ik denk niet dat ze nu nog brandstapels gebruiken. Soit. Ik moet er gewoon voor zorgen dat je alles normaal aanpakt en niet vervalt in extremiteiten.

RENATE : En ik moet daardoor. Nu?

JEANNE : Ja. Uitstel is hier geen afstel, maar wel een bijstelling voor de juiste keuze.

RENATE : Dus?

JEANNE : Ga ervoor, zou ik zeggen.

RENATE : Met welke stoel begin ik?

JEANNE : Jij kiest. Het is jouw leven.

RENATE : Het is precies kiezen tussen hemel en hel.

JEANNE : Fout.

RENATE : Wat fout?

JEANNE : De hel bestaat niet.

RENATE : Hoe, de hel bestaat niet, nochtans..

JEANNE : De hel bestaat alleen in de menselijke wereld

RENATE : Nu heb je het mis.

JEANNE : Denk je dat?

RENATE : (*resoluut*) Ja.

JEANNE : (*lacht*) Onnozel wicht. Wie heeft je dat wijsgemaakt?

RENATE : Wel, volgens het geloof is er een hemel voor de goeden en een hel voor de slechten.

JEANNE : Dat zeiden ze in mijn tijd ook al.

RENATE : En nu nog.

JEANNE : Allemaal zever.

RENATE : Hoe zever?

JEANNE : Luister. Wie doet vrijwillig pijn aan anderen?

RENATE : De mens.

JEANNE : Wie doodt er voor zijn plezier?

RENATE : De mens.

JEANNE : Voilà. Wie kent er hebzucht, haat, liefde, jaloezie etcetera?

RENATE : De mens. Maar de hel was toch de plaats om al dat negatieve mens-zijn te bestraffen?

JEANNE : De hel bestaat na de dood niet als boeteplaats. Wel als onvermogen van de persoon om zijn negatieve ingesteldheid af te leggen.

RENATE : Dat snap ik niet.

JEANNE : Kijk. (*gaat in cirkels rond Renate*) Hoe lang je je in het hiernamaals blijft opstellen als jaloers haatdragend afgunstig of moordzuchtig, des te langer dat je je in feite zelf straft. Je ziet anderen het goed hebben en zolang dat je je dat die anderen om het even welke reden niet kan gunnen en er zelfs blij om kunt zijn, zolang blijf je zelf verstoken van het eeuwige geluk. Ik heb er zelf enkele eeuwen over gedaan om het eeuwige geluk te vinden.

RENATE : Dan zal ik rap in de hemel zijn. Ik heb niets misdaan.

JEANNE : (*lacht*) Je hebt wel een goed gedacht van jezelf.

RENATE : Maar het is waar.

JEANNE : Zeker van?

RENATE : Ik ben een onschuldig wezen.

JEANNE : Dat is zoals bij de rechtbank: daar zijn ze eerst ook allemaal onschuldig.

RENATE : Ik ben wel dokter, hé.

JEANNE : En daardoor ben je onschuldig?

RENATE : Als dokter? Ja. (*klopt zich op de borst*) Ik doe alleen maar mijn best om iedereen gezond te krijgen.

JEANNE : Hoor dat aan. (*spottend*) Is dat niet een beetje ijdelheid of egoïsme en...

RENATE : IJdel? Egoïsme? Ik zal je...

JEANNE : (*handen in de zij*) Wat zal je?

RENATE : (*kort*) Niets.

JEANNE : Ook nog agressief? En dat is dus al iets dat je zal moeten kunnen toegeven en afleggen. Binnenkort of later -afhankelijk van je finale keuze- en (*met nadruk*) dan zijn er nog die levensmomenten. (*wijst op de stoelen*)

RENATE : *(strijdvaardig)* Daar ben ik niet bang voor.

JEANNE : We zullen zien.

RENATE : Met wie of wat begin ik?

JEANNE : *(draait rond haar as, armen omhoog)* Kies en beleef.

RENATE : Die.

(het decor wordt even donker, spot op Jeanne en Renate, andere spot op aangewezen stoel, met indigo kleur, deze begint te draaien en Maté verschijnt, wankelt als hij naar voor komt, rekt zich eens goed uit en geeuwt)

JEANNE : Dat ziet er een raar ventje uit.

(Maté komt naar de dames, terug volle licht op scène)

MATÉ : Dag Renate. Dat is heel lang geleden.

RENATE : *(neemt afstand van Maté, tot Jeanne)* Wie is dat?

JEANNE : *(lachend)* Hoe moet ik dat weten? Hij zit in jouw leven.

RENATE : Wie ben jij?

MATÉ : *(sarcastisch)* Herken je mij niet meer? Hoe spijtig. Nochtans hebben we een aantal jaren intens samen doorgebracht. *(trekt wat aan zijn kledij)* Maar toen zag ik er wel beter uit.

RENATE : Er schiet me niets te binnen. En *(bij hem, snuift)* je stinkt. Naar alcohol en nog iets vuils..

MATÉ : Dat waren ook je laatste woorden toen we uit elkaar gegaan zijn.

RENATE : *(kwaad, dreigend)* Zeg mij je naam. Nu.

MATÉ : *(bekijkt haar spottend)* Ja, je was altijd mooier als je kwaad was.

RENATE : Je naam.

MATÉ : Ik heet Matthias Geeroms, bijgenaamd...

RENATE : *(schreeuwt het uit)* Maté.

MATE : Juist.

RENATE : De sublieme student geneeskunde die tot in het zesde jaar grootste onderscheiding behaalde, cum laude bejubeld...

JEANNE : Ah ja?

MATÉ : En dan een enorme terugval kende, cum maxime laude, dankzij Renate.

JEANNE : Terugval? (*kijkt naar Renate*)

RENATE : (*verwijtend*) Hij begon te drinken, te zuipen beter gezegd, en ook te stinken en dan ook wat drugs en al de.... rest.

MATÉ : En hoe kwam dat Renate?

RENATE : (*afwerend*) Hoe kan ik dat weten?

MATÉ : (*bij haar*) Geheugensteuntje nodig?

RENATE : (*draait zich met haar rug naar hem*) Ik zou niet weten waarvoor?

JEANNE : (*bij haar*) Iets stouts gedaan Renate?

RENATE : (*duwt haar weg*) Ik zou niet weten wat.

MATÉ : Ik wel. (*tot bij Jeanne*) We maakten samen onze eindthesis, en toen werd ze eerzuchtig.

JEANNE : Eerzucht of hebzucht?

MATE : Uiteindelijk werd het hebzucht. Of nog beter moordzucht.

JEANNE : Moordzucht? (*hoofdschuddend*) Nu nog mooier.

RENATE : Niet waar. Jij werd ziek.

MATÉ : Ziek? Ja ik werd ziek. (*naar Renate*) En hoe kwam dat?

JEANNE : (*ook naar Renate zodat ze tussen beiden geklemd zit*) Je maakt me nieuwsgierig. Dus... hoe kwam dat?

RENATE : (*aarzelend*) Ik... euh.. ikke... euh...

MATÉ : (*triomfantelijk*) Ze heeft me vergiftigd.

RENATE : (*vlucht weg uit de klem*) Nietwaar. Ik...

MATÉ : Toch wel.

RENATE : Ik heb me alleen enkele keren vergist van pot.

MATE : Tussen peper en strychnine is er wel een groot verschil.

JEANNE : (*niet-begrijpend*) Strychnine?

MATÉ : (*bij Jeanne*) Rattenvergif.

JEANNE : Hoe....

MATÉ : Ze deed het in mijn drank.

JEANNE : Wel wel. Wij sloegen de ratten dood met onze klompen, dan villen en braden en we konden eten.

RENATE : Wat vies.

JEANNE : Als je honger hebt ben je snel tevreden. En daarbij, het was vlees. *(neemt Renate bij de schouder)* Maar Renate, wat zeg je op zijn verwijt?

RENATE : Hij zoop te veel, hij stonk en was vuil en vies. En... *(aarzelt even)* ik wou hem kwijt.

JEANNE : Door rattenvergif in zijn drank te doen?

RENATE : Hij proefde het verschil zelfs niet.

MATÉ : Dat is jammerlijk waar. Uiteindelijk werd ik opgenomen in het ziekenhuis....

JEANNE : *(tot Renate)* Jij nu ook.

MATÉ : Werd er geopereerd, drie meter darm kwijt en zeven maanden revalidatie en ondertussen behaalde madame daar *(wijst op Renate)* haar einddiploma met grote onderscheiding en een flinke bonus dankzij "onze" thesis.

JEANNE : Wel Renate, wat is je antwoord?

RENATE : Ik had het verdiend.

MATÉ : *(roept)* En ik niet misschien? *(grijpt haar vast)*

RENATE : Ik meer dan jij. *(rukt zich los)*

MATÉ : Oh ja. *(armen gekruist)* Hoe dat dan?

RENATE : Ik moest je dulden.

MATÉ : *(kwaad)* Wat zeg je? Jij moest mij dulden. *(naar Renate toe, roept)* Mij?

RENATE : *(schreeuwt)* Ja. Dulden. Je stank, je grillen, je drankzucht, je rothumeur...

JEANNE : *(handen op de oren)* Hou eens op zeg. Jullie maken zoveel lawaai dat er doden zouden wakker worden. En sinds Lazarus willen ze dat hier niet meer.

MATÉ : Ik drink me meestal Lazarus.

RENATE : Wie is Lazarus?

JEANNE : Je geloofskennis staat op een laag pitje zeker?

RENATE : Ja, en naar de mis gaan is er zeker niet meer bij.

MATÉ : En ik ga alleen naar de kerk omdat het daar in de winter warm is.

JEANNE : Wel, Lazarus heeft hier drie dagen rondgehangen en toen moest hij terug.

RENATE : Zijn keuze was snel gemaakt.

JEANNE : Niks keuze. Er moest ergens een administratieve fout gemaakt zijn zeker. In alle geval: op bevel van hogerhand moest hij terug naar de levenden op aarde en daar zijn taak verderzetten. Doch meer weet ik er ook niet van. *(gaat tussen*

beide staan) Maar nu terug naar jou en je vriend Maté.

RENATE : Euh.... (*bij haar*) Is hij dood? (*wijst op Maté*)

JEANNE : Hij? Neen. Waarom?

RENATE : Hoe komt hij dan hier?

JEANNE : Eens kijken.... Ha daar. (*kijkt in de verte*) Hij slaapt in het centraal station.
Ergens in een wachtzaal aan perron één.

RENATE : Is dit dan een droom?

JEANNE : Voor hem misschien wel of beter gezegd een nachtmerrie. Voor jou niet.

MATÉ : Rotwif. Sloerie. Profiteur. (*draait rond Renate*) Ik. Ik. Ik heb me uit de naad gewerkt voor onze thesis; verbanden gezocht, oplossingen voorgesteld en hem uiteindelijk geschreven. En jij (*wijst naar haar*) jij hebt hem toen gepikt, mijn naam gewist, onze mentor voorgelogen en je bent hem voor de examencommissie gaan verdedigen met mijn (*klopt zich op de borst*) notities.

JEANNE : (*treiterend*) En wat zeg jij daarop, Renate?

RENATE : Niks. Nee niks. Allee. Zie je mij al staan bij de verdediging: ik in prachtdjurk en hij in een stinkende jeans. Een prinses en een bedelaar. Daar moest ik iets aan doen....

JEANNE : En dus vergiftigde je hem?

RENATE : Ja.

MATÉ : En hoeveel keer heb je mij van dat gif gegeven?

RENATE : Elke dag een maand lang. Telkens in je glas whisky.

MATÉ : Wat een geluk dat ik nog leef, zeg.

JEANNE : (*ironisch*) Waarschijnlijk heb je een sterke maag. (*zeemzoete toon*) Maar Renate, jullie hadden toch een relatie?

RENATE : Wel euh.....

MATÉ : (*sneller dan Renate*) Zeker. En seks, en uitgaan, en zuipen en werken en op vakantie gaan.

RENATE : (*berustend*) Een mens moet nu eenmaal geduld hebben.

JEANNE : Wat een geluk dat ze mij verbrand hebben zeg. Kort en goed opgelost.

MATÉ : Opgelost?

JEANNE : Allee, opgebrand hé.

MATÉ : Ja, want ik zit aan en op de grond. En met de darmkanker erbij binnenkort in de

grond.

RENATE : *(huilt)* Ja, ik weet het. Het was fout, maar ik wou zo graag belangrijk zijn, omgaan met bv's, aan de top staan van de sociale ladder.

JEANNE : En dat is je blijkbaar aardig gelukt dankzij de thesis van Maté.

RENATE : Iedereen wil dat toch?

JEANNE : Ja, maar niet iedereen gaat daarvoor een ander vergiftigen. *(naar Maté; wil hem op de schouder slaan, houdt zich in en snuift)* Maar stinken doet hij enorm.

MATÉ : *(haalt schouders op)* Wat wil je als je je maar eens per week wast. *(gaat terug naar zijn stoel)* Ach laat maar, dat is allemaal verleden tijd. Ik voel me nu goed. Allee, als ik genoeg gedronken heb. *(drinkt)*

(decor wordt donker, spot op Renate en Jeanne die bij elkaar staan, Renate huilt)

JEANNE : Dat was geen fraaie fase in je leven, maar we moeten verder.

RENATE : Maar ik was jong, onervaren..

JEANNE : *(minachtend)* En dan gaan we iemand vergiftigen?

RENATE : Dat was niet de bedoeling.

JEANNE : Neen?

RENATE : *(aarzelend)* Niet echt neen...

JEANNE : Och laat maar. Dat vecht je later maar met... euh... Maté uit. *(resoluut)*
Welke stoel nu?

RENATE : *(radeloos)* Moet dat nu echt?

JEANNE : Ja, je moet erdoor, willen of niet. *(bevelend)* Kies nu.

RENATE : *(schrikt en wijst)* Deze dan.

(spot op gele stoel die ronddraait, Nelly komt tevoorschijn)

NELLY : *(kijkt wat verdwaasd rond ziet de dames)* Hallo, dag.

RENATE : *(ongelovig)* Die stem. *(kijkt Nelly aan)* Nelly? Ben jij dat Nelly?

NELLY : *(omarmt Renate)* Eindelijk. Renate. *(begint haar onstuimig te kussen)*

JEANNE : Die stinkt niet. Die kust.

MATÉ : (*vanop achtergrond*) Ooit mocht ik dat ook doen.....

JEANNE : Zwijgen jij.

MATÉ : (*heft fles*) Santé. (*drinkt*)

RENATE : (*duwt Nelly weg*) Maar jij bent allang dood.

NELLY : Nu al bijna dertig jaar. (*tot Jeanne*) Ik was amper vijf.

JEANNE : Hoe kan je hier dan staan als volwassen vrouw?

NELLY : Zo stelt Renate zich mij nu voor.

RENATE : Zij was mijn partner al die tijd.

JEANNE : Ah. Jij hoort ook stemmen?

NELLY : Beter. Ze ziet mij zelfs.

JEANNE : Zover is het bij mij niet gekomen.

RENATE : Ach Nelly. (*omarmt haar*) Mijn toeverlaat, mijn hartsvriendin, mijn klankbord, mijn...

MATÉ : Als ik genoeg gedronken heb, hoor en zie ik ook van alles: roze olifanten, beestjes, geesten, schimmen.....

JEANNE : Zwijgen en drinken jij.

MATÉ : Zonder ophouden. Santé.

JEANNE : En Nelly? Hoe heb je elkaar leren kennen?

NELLY : Niet moeilijk. Wij waren nichten via onze moeders, dat waren twee zusters en we woonden nog naast elkaar. Dus van kleins af trokken we samen op...

JEANNE : En maar 5 jaar geworden? Ik was toch al 19 jaar voor mijn barbecue.

NELLY : Ik ben gestikt in het bloed van mijn amandelen.

JEANNE : Dat is ook niet plezant.

NELLY : Ach ja. Het is gebeurd in mijn slaap en toen ma het besepte was ik al in coma. De dokter kon nog alleen mijn dood vaststellen.

JEANNE : In mijn tijd zou er nog geen dokter gekomen zijn. Als ze er al aan gedacht zouden hebben er één te roepen.

NELLY : Maar met Renate was het toch een plezante tijd, hoe kort die ook was. En door haar dagboeken krijg ik nu nog een leven. Een imaginair leven maar toch..

JEANNE : Maar het is toch geen echt leven. Je mist toch zoiets als... (*zoekt naar woorden*)

RENATE : (*tikt op Jeannes schouder*) Excuseer voor het onderbreken, maar het gaat hier wel om mijn leven, hé.

MATÉ : En we weten hoe belangrijk dat is.

ALLE DAMES : (*tegelijktijd*) Zwijgen en drinken.

MATÉ : Met plezier.

NELLY : Ja, van nichtje, speelmaatje tot dagboekfiguur. Het is wel wat.

RENATE : Ik kon je niet vergeten. (*gaat rond op scène*) Nu nog altijd niet. En het was ook een opluchting, ondanks je dood, om te bedenken hoe je zou handelen, hoe je er zou uitzien later en wat je eventueel zou doen op latere leeftijd. En het helpt ook in moeilijke momenten om tegen je te praten en je kan het aan niemand vertellen. Hihi. Dus van eventueel verraad ben ik gespaard van jouw kant, Nelly.

NELLY : Precies of ik dat ooit zou gedaan hebben moest ik nog in leven zijn.

JEANNE : Ja van verraad kan ik meespreken. Had de Franse koning mij niet verraden was ik niet verbrand geweest.

RENATE : Maar er is wel veel over je geschreven. Je bent heilig verklaard en je kreeg zelfs een standbeeld. En je staat ook nog eens afgebeeld op een geldbriefje.

JEANNE : Tof. En wat ben ik ermee? Ik ben en blijf dood. Dat briefje bestaat al lang niet meer. En dan nog een standbeeld. Eén dat je dan nog eerst moet vinden in Rouen, want zo groot is het niet hoor.

RENATE : Ik wist zelfs niet dat je in Rouen een standbeeld had.

JEANNE : Ja. In een hoek van de kerk, maar je moet goed zoeken hoor. Soit, een standbeeld waar de duiven op komen poepen, boeken die amper gelezen worden en een heiligverklaring 500 jaar na data.

NELLY : Je hebt wel geschiedenis geschreven.

JEANNE : Attila de Hun, Alva en Hitler ook.

RENATE : Maar hoor dat eens aan zeg. Gaat het een beetje? We zijn hier wel bezig met mijn leven, hé.

NELLY : Juist. Anders is mijn imaginair leven straks ook naar de maan.

JEANNE : Allee dan. Naar de volgende stoel.

MATÉ : Zouden jullie niet eerst iets drinken?

RENATE : (*venijnig*) Waarom zouden wij eerst iets moeten drinken?